

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิในการสอบสวนผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา
คำสำคัญ	การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหา / การสอบสวน
ชื่อนักศึกษา	สิבתารวจเอก พงศ์พันธ์ วิรัชอารีกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ดร.สอาด หอมมณี ดร.พูนผล เตวิทย์
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2556

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มุ่งศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิและความเสมอภาคของประชาชนในการได้รับความคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาในชั้นพนักงานสอบสวนซึ่งได้รับการรับรองไว้ตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขององค์การสหประชาชาติ (United Nation: UN) และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 โดยเฉพาะสิทธิที่จะต้องมีทนายความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาที่มีส่วนสำคัญต่อระบบงานยุติธรรมโดยตรง การสอบสวนผู้ต้องหาจึงต้องปฏิบัติหน้าที่เพื่อป้องกันมิให้มีการละเมิดและขัดต่อบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาพบว่าทนายความเป็นผู้มีส่วนสำคัญอย่างมากสำหรับผู้ต้องหาถ้าหากพนักงานสอบสวนเรียกให้มาฟังการสอบสวนและเพื่อให้การช่วยเหลือทางกฎหมายแล้วไม่ยอมมาหรือไม่แจ้งเหตุขัดข้องยอมทำให้ผู้ต้องหาเสียโอกาสในการที่จะได้รับการช่วยเหลือและต่อสู้คดีรวมทั้งด้านงบประมาณที่ใช้ในการจัดหาทนายความก็ยังเป็นปัญหาสำคัญ ทั้งนี้เพราะโดยเฉลี่ยแล้วปัจจุบันประชากรในประเทศไทยประมาณ 67 ล้านคน แต่รัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายเฉลี่ยจากงบประมาณที่ได้รับคิดเป็น 75 สตางค์ต่อประชาชน 1 คนเท่านั้น ซึ่งเป็นเหตุให้การจัดหาทนายความให้ผู้ต้องหาไม่มีประสิทธิภาพรัฐควรจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้นกว่านี้ ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์ของประชาชนหรือผู้ต้องหาซึ่งนับวันมีแต่จะมากขึ้น การไม่แจ้งสิทธิให้กับผู้ต้องหา ก็ยังเป็นมูลเหตุที่ทำให้ผู้ต้องหาไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิเพราะมีผลเพียงรับฟังเป็นพยานหลักฐานไม่ได้เท่านั้น ซึ่งยังเป็นการเปิดช่องว่างให้กับพนักงานสอบสวนเลือกปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติในการแจ้งสิทธิข้างต้นทำให้เกิดผลเสียตกอยู่กับผู้ต้องหา นอกจากนี้การมีส่วนได้เสียของ

พนักงานสอบสวนกับผู้เสียหายในฐานะเป็นญาติพี่น้องสามีภรรยาหรือผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันย่อมเป็นผลร้ายแก่ผู้ต้องหานั้นก็ยังไม่มีความหมายรองรับและเปิดโอกาสให้กับผู้ต้องหาตั้งรับเท็จหรือคัดค้านพนักงานสอบสวนได้ดังเช่นองค์กรอำนวยความยุติธรรมอื่น ๆ

ดังนั้นเห็นว่ารัฐควรปรับปรุงแก้ไขบทลงโทษแก่ทนายความเพื่อให้สิทธิของผู้ต้องหาในชั้นพนักงานสอบสวนได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรืออาจจัดตั้งระบบการให้ความช่วยเหลือผู้ต้องหาอย่างเป็นรูปธรรมโดยยึดหลักหรือใช้แนวทางของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งใช้ระบบสำนักงานทนายความประจำของรัฐ (Public Defender System) เพื่อขจัดปัญหาเรื่องเรียกทนายความแล้วไม่มาและงบประมาณอันจำกัดที่ต้องจ่ายเป็นรายคดีให้จ่ายเป็นเงินเดือนและทำหน้าที่ดังเช่นเจ้าพนักงานของรัฐ โดยรัฐจะต้องสนับสนุนจัดสรรงบประมาณอันเป็นภาษีของประชาชนเพื่อการนี้ด้วยและควรจะแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 134/4 วรรคสาม เพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องหาอันพึงได้รับและควรมีบทบัญญัติการตั้งรับเท็จหรือคัดค้านพนักงานสอบสวนที่มีส่วนได้เสียเพื่อประสิทธิภาพการอำนวยความยุติธรรมอย่างแท้จริง

SPU CHONBURI

Thesis Title	Legal Problem and Obstacle relating to the Protection of A Right on the Investigation of the Alleged Offender or an Accused in a Criminal Case
Keywords	Protection of a Right of the Alleged Offender / Investigation
Student	Police Sergeant Pongpan Viratareekul
Thesis Advisors	Dr. Saade Hommanee Dr. Phoonphon Taywit
Level of Study	Master of Laws
Faculty	Graduate School, Sripatum University, Chonburi Campus
Years	2013

ABSTRACT

This Thesis is focally aimed at the study of legal problem relating to the right and equality of the people in receiving the right protections after becoming the alleged offenders at the stage of Police Investigations which have been recognized by United Nations Charter on Human Rights and Constitution of the Kingdom of Thailand, B. E. 2550 (2007), especially the rights to have Defense Counsel/Lawyer to provide legal assistances to the alleged offenders or accused in criminal cases who directly plays an important part to judicial work system. An investigation on an alleged offender shall, therefore, be the performance of duty in a manner of prevention to ensure that there will be no violation of or contradiction to the provisions prescribed under the Constitution of the Kingdom of Thailand, B. E. 2550 and other related Laws.

It is found, as a result of the study, that the Defense Counsel/Lawyer plays an extremely important part for an alleged offender. If the Police Investigator should summon the Defense Counsel/Lawyer to be present for listening to the inquiries and rendering legal assistance to the alleged offender and the Defense Counsel/Lawyer fails to make his appearance nor does he notify the Police Investigator on his problem for being unable to be present as summoned, it will result in the alleged offender to lose his opportunity on receiving assistance and raising defense against the case. In addition, the budget used in spending for hiring Defense Counsel/Lawyer is yet another important problem because the total Thai population of approximately 67 million at present have received a subsidy provided by the government from the budget in providing legal

assistance averagely of 75 Stang only per person, thus, making the providing of defense counsel to an alleged offender to be inefficient. Therefore, the government should allocate the budget more than it was previously allocated for the benefits of the people or alleged offenders which has increasingly soared up day by day. An omission to inform an alleged offender on his relevant right is yet another cause consequently resulting in the right of the alleged offender to have been non-protected. The effect is merely a listening to the charge not only that it cannot be used as an evidence but also the opening of a loophole for the Police Investigator to discriminately act or omit to act in informing the alleged offender of his right as described above. The disadvantage, therefore, falls upon the alleged offender. Moreover, the interest of the Police Investigator with the injured party as a relative, husband, wife or a person sharing mutual benefit with the Police Investigator would cause a negative effect to such alleged offender. There is still no Law to back up or open the opportunity for the alleged offender to offend or raise an objection against the Police Investigator in the same way as those of the other Organizations facilitating judicial proceedings.

The Researcher is, therefore, of the view that the government should revise the Penalty Provisions to penalize the defaulting Defense Counsel/Lawyer in order that the right of the alleged offender at the stage of the Police Investigation is protected under the Constitution and Criminal Procedure Code or may establish an assistance system to provide concrete assistances to the alleged offenders by adhering to the Principle or applying the guidelines of the United States of America which applying the Public Defender System in order to eliminate the problem of no show of Defense Counsel/Lawyer when summoned and that the limited budget to be disbursed on a case by case basis shall be converted to be the salary to be paid to such Defense Counsels/Lawyers and assigned them to perform duties as government service officials which, in this respect, the government shall provide financial supports on the budgets which are taxes collected from the people for this purpose and that paragraph three of Section 134/4 of Criminal Procedure Code should be revised in order that the privileges of the alleged offenders which they are entitled for would be protected and that there should be a provision in offending and contesting against the Police Investigator having interest resultant from the case in order that the judicial proceedings can be truly carried out in an efficient and facilitative manner.